

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE CHORUŠICE

NA OBDOBÍ LET 2017 - 2023

Program rozvoje obce schválilo v souladu s § 84, odst. 2, písm. a), zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění zastupitelstvo obce Chorušice. Datum schválení: 15. 06. 2017 Číslo usnesení: schůze č. 30, bod 6. Text usnesení: OZ schvaluje Program rozvoje obce Chorušice na období 2017-2023.

Úvod

Program rozvoje obce (dále jen „PRO“) je dlouhodobý programový dokument vytyčující záměry obce na období 7 let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území obce, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státem.

PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRO je důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, ale i v regionu. Přispívá k tomu, aby obec efektivně využívala finanční prostředky jak z vlastního rozpočtu, tak i z vypsanych dotačních titulů. Dokument umožní představitelům obce koncepční plánování rozvoje obce.

PRO umožní obci:

- v naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce
- v rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci
- v koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v obci
- v prosazovat a chránit veřejný zájem
- v stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu
- v posílit sounáležitost mezi lidmi navzájem
- v posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Program rozvoje obce musí vycházet ze sociálně ekonomické analýzy současného stavu, zhodnotit silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikovat existující rizika.

Program rozvoje obce Chorušice je zpracován dle metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Kompletní metodiky, včetně dalších nástrojů tvorby programů rozvoje obcí jsou k dispozici na www.obcepro.cz.

Dokumentem, bezprostředně navazujícím na tento program, by měl být operativní roční plán akcí, určených k realizaci na základě aktuálních možností obce.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Geografická poloha a území

Obec Chorušice se nachází v severní části Středočeského kraje - okrese Mělník - správním obvodu ORP Mělník a ve správním obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Mšeno. Obec je vzhledem k administrativně správnímu členění (kraje), geografickému vymezení a dopravnímu napojení (časoprostorové vzdálenosti středisek vyššího řádu) charakterizována jako venkovská územně izolovaná (periferní) a lokálně autonomní s vazbami jak dovnitř Středočeského kraje, tak s přesahem do Libereckého kraje. Tato periferní poloha se může negativně projevovat především v nezájmu nových potenciálních obyvatel o bydlení v obci a může vést k problematickému vývoji demografické struktury obce.

Tabulka č. 1, Vzdálenost obslužných středisek od Chorušic – dostupnost po silničních tazích

obec	vzdálenost v km	vzdálenost v min.	SO ORP	kraj	Počet obyv.
Mělnické Vtelno	5,1	7	Mělník	Středočeský	973
Mšeno	7,9	10	Mělník	Středočeský	1422
Mělník	18,1	24	Mělník	Středočeský	19230
Mladá Boleslav	29,5	31	Ml. Boleslav	Středočeský	44199
Dubá	23,5	31	Česká Lípa	Liberecký	1739
Doksy	29,3	37	Česká Lípa	Liberecký	5190

Zdroj: ČSÚ, mapy.cz, vlastní zpracování

Tabulka č. 2, Hustota zalidnění ve srovnání s SO ORP Mělník

území	Počet obyvatel	Rozloha v km ²	Hustota zalidnění (počet obyvatel na 1 km ²)
Chorušice	552	17,76	31
SO ORP Mělník	43365	456,8	95

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Území obce Chorušice se rozkládá na ploše necelých 18 km² s počtem 552 obyvatel k 1. 1. 2016. Hustota zalidnění 31 obyvatel na km² je třetinová ve srovnání se správním obvodem ORP Mělník.

Tabulka č. 3, Základní údaje

Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2016	Rozloha (ha)	Počet částí obce	Části obce
Chorušice	552	1 776,3	4	Chorušice, Velký Újezd, Choroušky, Zahájí

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka č. 4, Struktura půdy

Struktura půdy	Rozloha v ha - absolutní hodnoty		relativní hodnoty v %	
	SO ORP Mělník	Chorušice	SO ORP Mělník	Chorušice
Celková výměra	45 680,5	1 776,3	100	100
Zemědělská půda celkem	28 304,6	1 328,9	62,0	74,8
Orná půda	25 066,9	1 288,6	54,9	72,5
Chmelnice	108,4	-	0,2	-
Vinice	245,4	-	0,5	-
Zahrady	907,3	15,5	2,0	0,9
Ovocné sady	610,8	14,1	1,3	0,8
Trvalé travní porosty	1 365,7	10,7	3,0	0,6
Nezemědělská půda celkem	17 375,9	447,4	38,0	25,2
Lesní půda	11 583,8	338,1	25,4	19,0
Vodní plochy	669,9	1,5	1,5	0,1
Zastavěné plochy a nádvoří	938,8	25,1	2,1	1,4
Ostatní plochy	4 183,4	82,7	9,2	4,7

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Struktura půdy na území obce je složena ze 3/4 zemědělské půdy a 1/4 nezemědělské, přičemž v rámci nezemědělské se jedná o lesní půdu s podílem 1/5 výměry z celkového půdního fondu. Ve srovnání s širším územím se prokazuje charakter čistě venkovské obce s dominantní funkcí zemědělství.

2. Obyvatelstvo

V kapitole obyvatelstvo jsou sledovány základní demografické charakteristiky - vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek stěhováním, věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Tabulka č. 5, Vývoj celkového počtu obyvatel v absolutních hodnotách

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Počet obyvatel	470	477	490	496	522	512	528	528	534	552
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

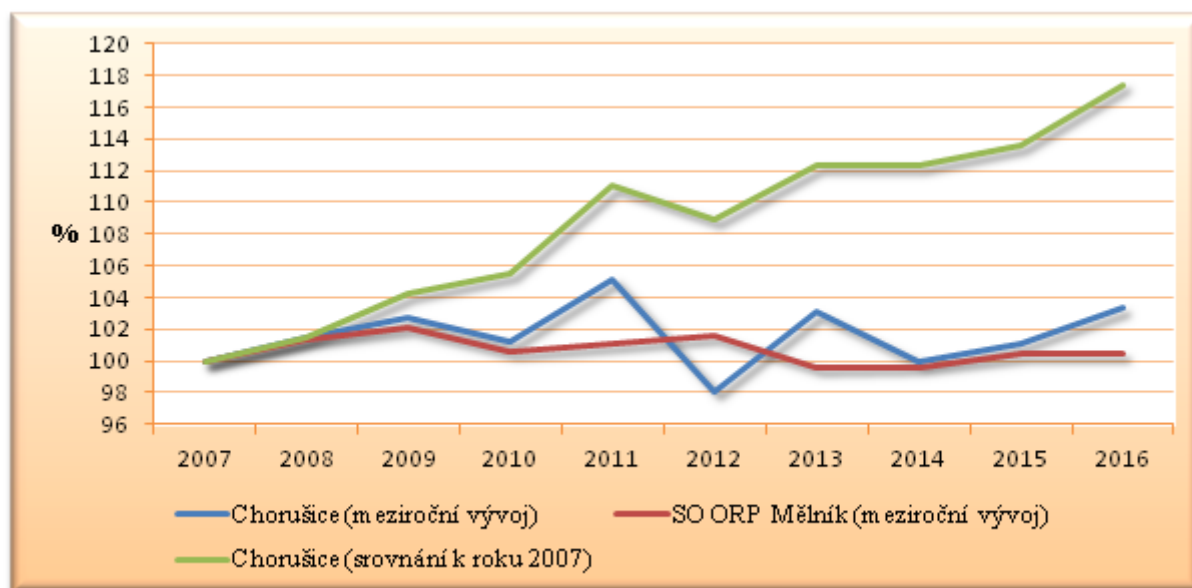
Vývoj celkového počtu obyvatel má ve sledovaném období (2007 – 2016) stabilní prorůstovou charakteristiku. V průběhu poslední dekády počet obyvatel vzrostl o 82 obyvatel (17 %). Tento prorůstový trend probíhá od začátku devadesátých let.

V období od roku 1971 – 1991 byl vývojový trend negativní, přičemž úbytek obyvatel byl zapříčiněn stěhování obyvatel z obce a současně zápornými hodnotami přirozeného přírůstku.

Následující graf zachycuje Chorušice ve srovnání s SO ORP Mělník v meziročním vývoji počtu obyvatel. Z grafu je patrné, že vývoj počtu obyvatel kopíruje trend vývoje širšího území SO ORP Mělník.

Zaznamenaný výkyv v letech 2011 a 2012 je primárně způsobem úpravou dat z výsledků SLDB 2011.

Graf č. 1, Srovnání meziročního vývoje počtu obyvatel v %, 2007 - 2016

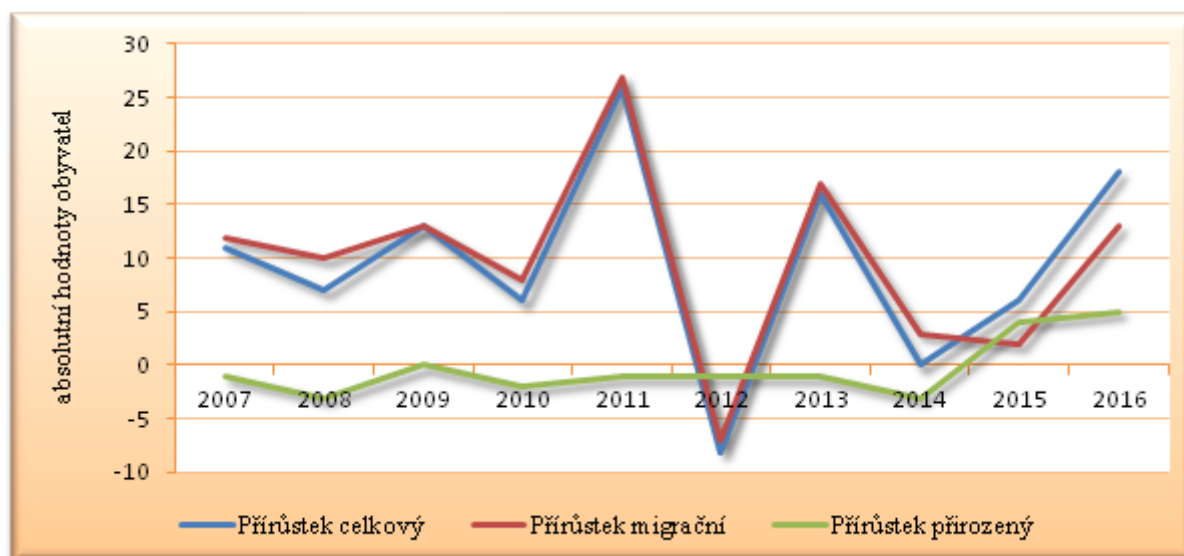

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu je také zachycen vývoj celkového počtu obyvatel, který je počítán k výchozímu roku 2007. Výchozí rok je znázorněn hodnotou 100% a v absolutním vyjádření v případě Chorušic odpovídá hodnotě 470 obyvatel.

Celkový vývoj obyvatelstva ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká mechanického pohybu obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí) a druhá přirozené změny obyvatel (narození, zemřelí).

Graf č. 2, Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel v absolutních hodnotách, 2007 - 2016

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dominantní složkou, která má růstový vliv na celkový počet obyvatel, jsou migrační přírůstky obyvatel. Přirozený přírůstek obyvatel je dlouhodobě pod nulovou linií, přičemž se jedná spíše o záporné nulové přírůstky bez větších výkyvů. Pozitivní změna u přirozeného přírůstku je zřejmá od roku 2015.

Tabulka č. 6, Přehled údajů za přirozený a mechanický pohyb obyvatel mezi roky 2007 - 2016 v absolutních hodnotách

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav k 1.1.
2007	2	3	20	8	-1	12	11	470
2008	3	6	19	9	-3	10	7	477
2009	6	6	24	11	0	13	13	490
2010	5	7	23	15	-2	8	6	496
2011	4	5	41	14	-1	27	26	522
2012	6	7	24	31	-1	-7	-8	512
2013	6	7	31	14	-1	17	16	528
2014	7	10	23	20	-3	3	0	528
2015	9	5	12	10	4	2	6	534
2016	7	2	21	8	5	13	18	552

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Přirozený přírůstek je výsledkem procesu rození a vymírání obyvatel. Z vývoje narozených je zřejmé ustálení hodnot na průměrné hodnotě 6 obyvatel/rok. Z trendů v oblasti reprodukčního chování obyvatel ČR nelze předpokládat již větší pozitivní výkyvy, spíše se bude jednat o mírný pokles. To stejné již neplatí

pro hodnoty zemřelých, u kterých lze očekávat negativními výkyvy zapříčiněné silnými demografickými vlnami poválečných ročníků, které budou mít přímý vliv na záporné hodnoty přirozeného přírůstu.

Pozitivní vývoj migračního přírůstu v posledních deseti letech určuje růst celkového počtu obyvatel. Z trendu vývoje počtu obyvatel je patrná potřeba posílení atraktivity území obce z hlediska rozvoje bydlení (obytné funkce).

Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura je sledována na základních věkových skupinách, které jsou svým rozložením ekonomické povahy. Jedná se o složku tzv. předproduktivní 0 až 14 let, produktivní 15 až 64 let a poproduktivní 65 let a více. Pro sledování vývoje jsou použity milníky SLDB 2001, 2011 a aktuálně rok 2016.

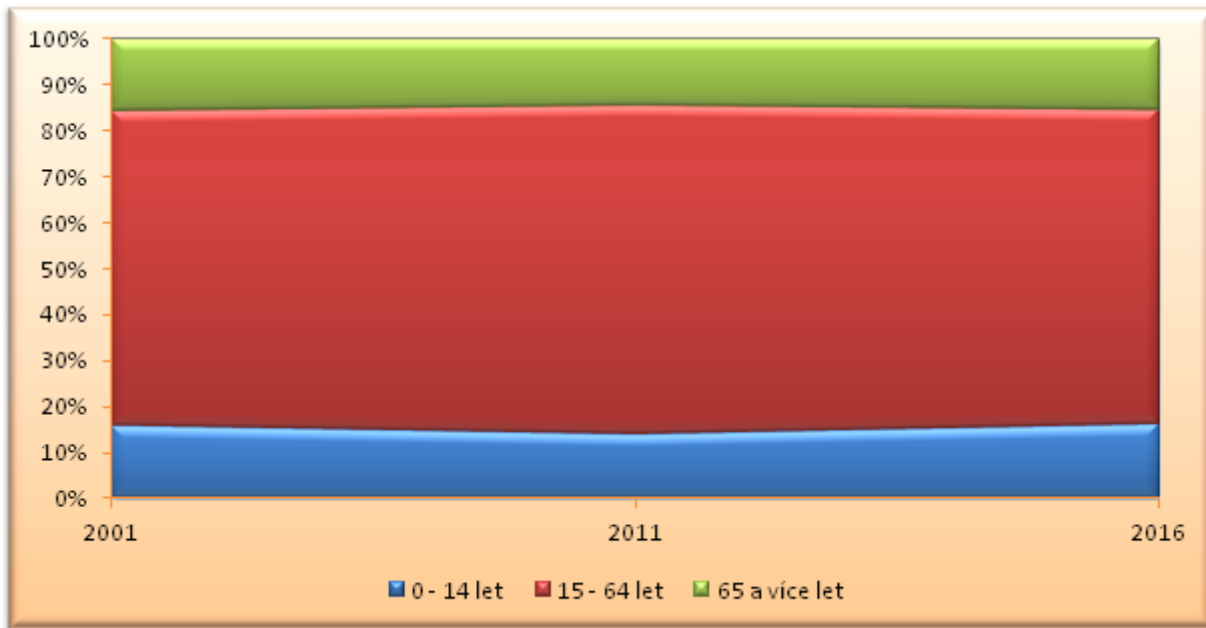
Tabulka č. 7, Územní srovnání vývoje hlavních věkových skupin v letech 2001, 2011, 2016 v % a absolutně

Území/rok	2001			2011			2016		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
Chorušice (absolutně)	72	312	72	71	366	75	89	377	86
Chorušice (%)	15,8	68,4	15,8	13,9	71,5	14,6	16,1	68,3	15,6
SO ORP Mělník (%)	16,3	69,6	14,1	15,4	68,7	15,9	16,3	65,6	18,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ze srovnání území je patrné, že Chorušice vykazují přívětivější vývoj ve složení obyvatel než je tomu v celém území SO ORP Mělník. Aktuální relativní hodnoty odpovídají roku 2001, přičemž poměr všech tří složek lze hodnotit velmi pozitivně.

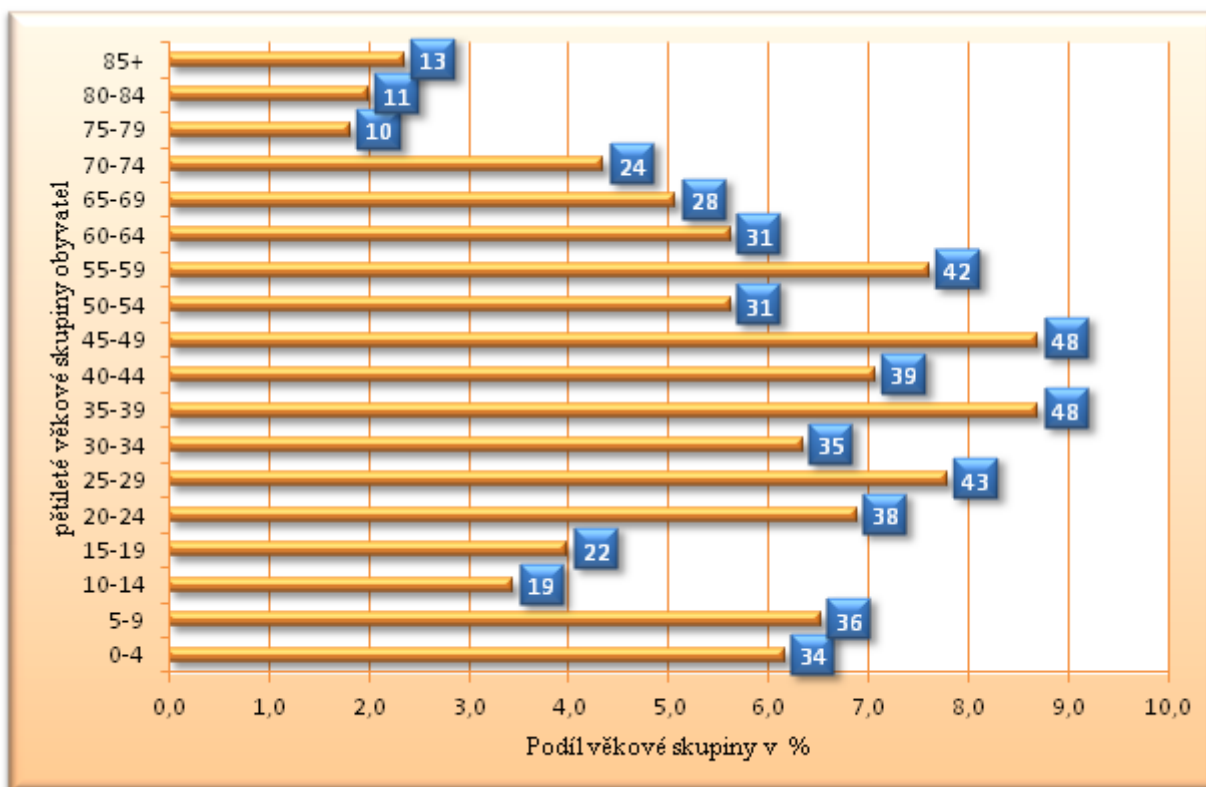
Graf č. 3, Vývoj základních věkových skupin v letech 2001, 2011, 2016

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro rozvojové účely je nezbytné analyzovat detailněji věkové skupiny, a to vzhledem k možnosti předvídat potřeby obyvatelstva.

Graf č. 4, Obyvatelé Chorušic v pětiletých věkových skupinách, 1. 1. 2016

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obsazení jednotlivých věkových skupin odpovídá stabilnímu vývoji vnitřní struktury obyvatel. Dvě nejmladší věkové skupiny jsou k předchozím skupinám obsazeny relativněji silněji, což je zapříčiněno odloženými porody ročníků žen z konce sedmdesátých let. V současnosti lze předpokládat pokles a návrat na původní hodnoty před rokem 2008. Výkyvy v obsazenosti věkových skupin ročníků sedmdesátých let a povalečných ročníků nevykazují v rámci zastoupení věkových skupin výrazné skoky.

Věková struktura obyvatel za 20 let bude charakterizována poměrně silným zastoupením obyvatel ve věkových skupinách 65 a více let. Věkové kategorie obyvatel do 14 let se budou pohybovat na dlouhodobě ustálených hodnotách (uvažováno bez silné migrační vlny). Počet obyvatel v produktivním věku bude průběžně klesat.

Vzdělanostní struktura

Do vzdělanostní struktury obyvatelstva jsou započítáni obyvatelé starší 15 let.

Tabulka č. 8, Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání v % v roce 2011

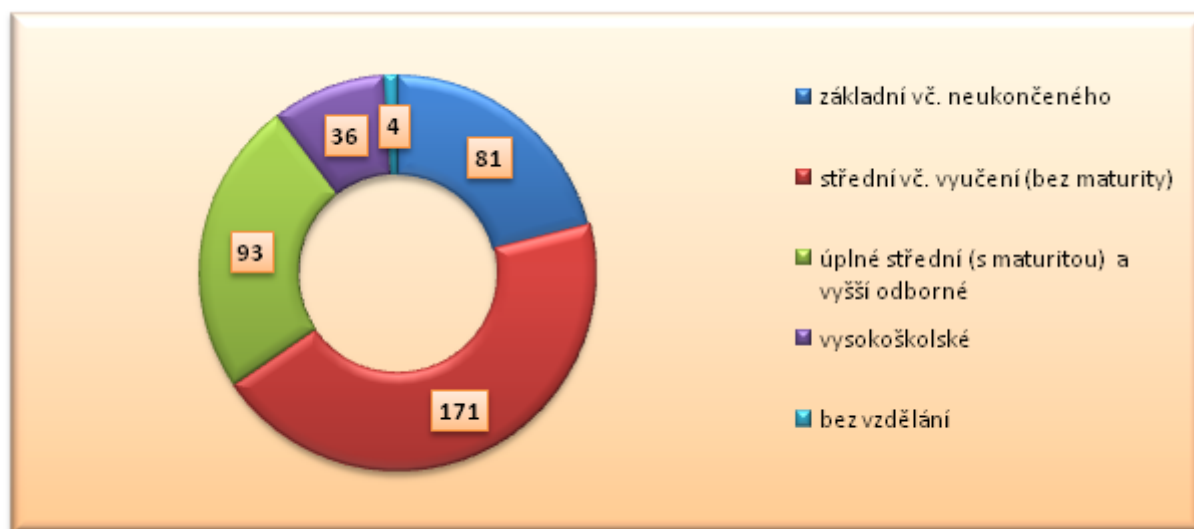
území	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Chorušice	21,0	44,4	24,2	9,4	1,0
SO ORP Mělník	18,3	35,3	29,2	16,7	0,5

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Chorušice dosahují ve srovnání s širším územím ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva podprůměrných hodnot. Za problematické zde lze označit obyvatele, kteří dosahují jen základního vzdělání, a to v souvislostech s trhem práce a nízké flexibilitě při změnách vývoje na trhu práce. Nejvíce je zde zastoupena skupina obyvatel, která dokončila vzdělání střední bez maturity.

Vzdělanostní struktura samotných Chorušic je zachycena v následujícím grafu, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf č. 5, Vzdělanostní struktura obyvatel v roce 2011, absolutní hodnoty

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Dominantní je tedy vzdělání střední bez maturity, následuje úplné střední.

3. Hospodářství

V této kapitole jsou analyzovány popisné a vývojové charakteristiky municipální ekonomiky Chorušic. Jedná se o analýzu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti resp. trhu práce, mobility pracovní síly.

Tabulka č. 9, Ekonomické subjekty se sídlem na území Chorušic podle právní formy k 31. 1. 2017

Chorušice	Celkem	státní organizace	obchodní společnosti	zahraniční fyzické os.	fyzické osoby
absolutně	77	0	5	3	69
podíl v %	100	0,0	6,5	3,9	89,6

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka zachycuje ekonomické subjekty (se zjištěnou aktivitou) se sídlem v obci, tzn., že zde nemusí jednoznačně působit. Zároveň z dat není možné určit subjekty, které působí v Chorušicích a sídlo mají v jiné obci. Převládající právní formou subjektů je živnostenské podnikání 89,6 % (69 subjektů). Evidence ekonomických subjektů formálně eviduje v obci Chorušice až 120 podniků – ekonomická aktivity přepočtená na skutečně činné ekonomické subjekty je tedy přibližně 64%.

Nejvíce subjektů vykazuje aktivitu v oborech – stavebnictví, obchod, zemědělství a průmysl. Podrobný rozpis fyzických osob dle předmětu činnosti je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 10, Podnikající fyzické osoby dle předmětu činnosti, Chorušice k 31. 1. 2017

	Fyzické osoby celkem	v tom			
		s neuvedeným počtem zaměstnanců	bez zaměstnanců	1–5 zaměstnanců	6 a více zaměstnanců
Počet subjektů celkem	69	18	47	3	1
v tom:					
1 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	6	1	5	-	-
10 Výroba potravinářských výrobků	1	-	1	-	-
14 Výroba oděvů	1	1	-	-	-
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných	2	-	2	-	-
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě	3	2	1	-	-
27 Výroba elektrických zařízení	2	1	1	-	-
31 Výroba nábytku	1	-	1	-	-
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	1	-	1	-	-
38 Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů	1	1	-	-	-
41 Výstavba budov	4	1	3	-	-
43 Specializované stavební činnosti	12	4	8	-	-
45 Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	2	-	2	-	-
46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel	5	-	4	1	-
47 Maloobchod, kromě motorových vozidel	6	2	3	-	1
49 Pozemní a potrubní doprava	2	-	2	-	-
56 Stravování a pohostinství	5	2	2	1	-
62 Činnosti v oblasti informačních technologií	1	-	1	-	-
68 Ostatní finanční činnosti	2	-	2	-	-
68 Činnosti v oblasti nemovitosti	3	2	1	-	-
69 Právní a účetnické činnosti	2	-	1	1	-
75 Veterinární činnosti	1	-	1	-	-
98 Poskytování ostatních osobních služeb	4	1	3	-	-
G	2	-	2	-	-

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ

Téměř všichni živnostníci (94%) podnikají bez zaměstnanců, nebo své zaměstnance neuvádějí. Tři podnikatelé zaměstnávají do 5 zaměstnanců, jeden podnikatel zaměstnává více než 6 zaměstnanců.

V obci Chorušice působí se svým sídlem celkem 8 právnických osob (výkon podnikatelské činnosti). Jedná se o jednu akciovou společnost, 4 společnosti s ručením omezeným a 3 podnikající zahraniční fyzické osoby.

Tabulka č. 11, Podnikající právnické osoby

IČO	Název firmy	Zaměření (hlavní ekonomická činnost)	Kategorie počtu zaměstnanců:
46357238	1. zemědělská a.s. Chorušice akciová společnost	01500 – Zemědělství (smíšené hospodářství)	25-49
02411687	KOLEOSS KB TRADE s.r.o.	Výroba obchod služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona	Neuvedeno
24311596	Easya Czech s.r.o.	6820 - Pronájem a správa nemovitostí	Neuvedeno
05591031	CELANET spol. s r.o.	461 – Zprostředkování velkoobchodu	Neuvedeno
27101070	PLUSTRANS s.r.o.	49410 – Silniční nákladní doprava	Neuvedeno

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka č. 12, Zahraniční fyzické osoby s evidovaným sídlem v obci Chorušice

IČO	Název firmy	Zaměření (hlavní ekonomická činnost)	Kategorie počtu zaměstnanců:
04936060	Mykhailo Golovachko	45200 - Opravy a údržba motorových vozidel	Neuvedeno
05321786	Krasimir Mihaylov Shopov	43120 - Specializované stavební činnosti - příprava stavenišť	Bez zaměstnanců
04871201	Milan Fojtík	331 - Oprava kovodělných výrobků, strojů a zařízení	Bez zaměstnanců

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ, vlastní zpracování

Klíčovou ekonomickou aktivitou reálně provozovanou v obci je aktivita v zemědělské prvovýrobě. Tuto výrobu provozuje 1. zemědělská a.s. Chorušice akciová společnost (jediný významný zaměstnavatel v obci, realizuje rostlinnou i živočišnou výrobu) a dvě soukromé farmy rodinného typu (Chorušice, Zahájí) - realizují pouze rostlinnou výrobu.

Vzhledem k polohovým a funkčním charakteristikám obce (dominantní obytná funkce a mizící ekonomická funkce) je rozvoj ekonomiky přímo v obci vázán na spádová střediska se silnou pracovní funkcí.

Nezaměstnanost

Ve srovnání s územím SO ORP Mělník je velikost nezaměstnanosti v Chorušicích dlouhodobě pozitivní.

Tabulka č. 13, Územní srovnání vývoje nezaměstnanosti v %

území	Podíl nezaměstnaných osob v %									
	2007	2008	2009	2010	2011	2013	2014	2015	2016	2017 (31.1.)
Chorušice	3,6	3,2	4,6	6,6	6,6	8,9	6,8	6,7	4,5	5,0
SO ORP Mělník	4,8	4,6	7,2	7,8	7,4	9,4	8,4	7,1	5,6	5,7

Zdroj: ČSÚ, Integrovaný portál MPSV, vlastní zpracování

Pozn. ukazatel Podíl nezaměstnaných osob je využíván MPSV od 1. 1. 2013, pro srovnání s minulými roky je využito dopočítaných hodnot ČSÚ.

V tabulce je sledováno období deseti let, pro které je charakteristický průběh ekonomického cyklu (ekonomický růst a krize). V období ekonomického růstu nezaměstnanost nepřekračuje hranici 5 %. V období ekonomické krize došlo k nárůstu nezaměstnanosti ve srovnatelných poměrech jako v celém území SO ORP Mělník. Relativně malá základna nezaměstnaných v období ekonomického růstu odpovídá frikční nezaměstnanosti (krátkodobá) bez strukturálních problémů. Při nárůstu nezaměstnanosti se pak jedná o nezaměstnanost vázanou na ekonomický cyklus (cyklická nezaměstnanost). V tomto hodnocení jsou Chorušice ekonomicky (trh práce) nadprůměrně stabilní obcí.

Vyjížďka za prací

Mobilita pracovní síly je hodnocena na datech ze SLDB 2011, což je jediný relevantní zdroj. Vzhledem k možným změnám v oblasti mobility je k hodnocení přistoupeno spíše tendenčně.

V roce 2011 bydlelo v obci 209 zaměstnaných obyvatel (do hodnoty nejsou zahrnuti studenti). Z celkového počtu zaměstnaných vyjížděla do zaměstnání za hranice obce necelá třetina obyvatel.

Tabulka č. 14, Struktura zaměstnaných osob vyjíždějící do zaměstnání, rok 2011

Obec vyjíždky	Vyjíždějící do zaměstnání celkem	vyjíždějící do zaměstnání denně	čas strávený vyjíždkou (minuty)				do 14	15 - 29	30 - 59	60 +
			Chorušice							
vyjíždí v rámci okresu	40	38	7	66	58	8	24	24	9	
vyjíždí do jiných okresů kraje	11	8	-	22	10	1				
vyjíždí do jiných krajů	14	11	1	1	8	1				
vyjíždí mimo ČR	1	1	-	-	6	7				
Obec dojíždky										
Mělník	19	18	-	1	-	-				
Praha	14	11	1	15	4	-				
Mšeno	5	4	4	-	6	7				

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedeny tři největší směrové proudy vyjíždky za prací – Mělník, Praha, Mšeno. Vyjíždějící obyvatelé vykonávají svou ekonomickou činnost v odvětví průmyslu, obchodu, zdravotní a sociální péče a dopravy. Časová vzdálenost pro polovinu vyjíždějících nepřekračuje 30 min., přičemž pro druhou polovinu vyjíždějících se jedná o čas 30 minut a více.

Chorušice nabízejí pracovní místa pro obyvatelé okolních obcí primárně v odvětví zemědělství. V roce 2011 dojíždělo za prací do obce 8 zaměstnaných.

4. Infrastruktura

V této kapitole jsou analyzovány základní infrastrukturální oblasti - technická a dopravní.

Technická infrastruktura

Tabulka č. 15, Vybavenost základní technickou infrastrukturou obydlených bytů

Chorušice	celkem	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vodovod	plyn
absolutně		x	165	155	5
podíl v %	177	x	93,2	87,6	2,8

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Tabulka č. 16, Vybavenost obydlených bytů zdrojem energie k vytápění a způsob vytápění

Chorušice	energie k vytápění	způsob vytápění				
	pevná paliva (uhlí, koks, uhelné brikety, dřevo)	plyn	elektrina	ústřední	kamna	etážové
podíl v %	92,6	0,7	6,7	81,0	16,1	3,0

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Převládajícím typem energie jsou tuhá paliva, která jsou využívána většinou domácnostmi.

Zásobování elektrickou energií je v obci zajištěno dostatečně s kapacitou pro další rozvoj. U nové zástavby jsou rozvody nízkého napětí vedeny v zemi, na ostatním území obce je většinou vrchní vedení.

Obec není centrálně plynofikována. Plyn jako zdroj energie je využíván individuálně (z plynových zásobníků).

Zásobování vodou je v obci zajištěno dostatečně s kapacitou pro další rozvoj.

V obci není zavedena kanalizační síť pro odpadní vody (obec má vybudovaný systém dešťové kanalizace). Většina domů resp. bytů je napojena na samostatné odpadní systémy, které obsluhují 80% obyvatel. V obci je instalováno 20 domácích ČOV (u novostaveb rodinných domů). Z důvodu vysokých nákladů na pořízení kanalizace a centrálního čištění odpadních vod zamýšlí vedení obce realizovat decentrální čištění s centrálním monitoringem.

Obec je z hlediska telekomunikací dobře pokryta signálem mobilních operátorů. Veřejná místa a zájmové prostory jsou internetizovány veřejnou wifi sítí. Záměrem obce je zvýšit rychlost internetového připojení pro občany s cílem podpořit např. možné podnikání z domova (home office).

Svoz a likvidace komunálního odpadu jsou řešeny prostřednictvím společnosti AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o. Směsný komunální odpad je odvážen na skládku ve Mšeně. Obec disponuje systémem na likvidaci bioodpadu (ve všech částech obce jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad, v části Velký Újezd je obecní kompostárna). V období říjen – prosinec je realizován 1x za týden svoz BRO od obyvatel, v jarním období je svoz BRO realizován celkem 3x. Prevence vzniku BRO je řešena prostřednictvím dotace na kompostéry.

Retenční funkci v intravilánu obcí zajišťují tzv. kaly určené zejména k zadržení dešťové vody (jsou historicky součástí všech místních částí obce). Přívalové deště spojené se splachem z polí způsobují zejména v místních částech Velký Újezd a Choroušky bleskové povodně s výraznými škodami na majetku.

Dopravní infrastruktura

Obcí Chorušice přímo prochází pouze 1 nadmístní silniční komunikace – silnice č. II/274, která spojuje

obec směrem na jihovýchod s obcí Mělnické Vtelno, kde se napojuje na silnici I/16 na trase Mělník → dálnice D10 (délka komunikace v obci je 6,7 km). V severozápadní části obce Chorušice se silnice II/274 napojuje na silnici II/273 spojující města Mšeno o Mělník. Dále obcí prochází 3 silnice třetí třídy:

Silnice III/2745 – Chorušice (odbočka z II/274) – Zahájí – hranice obce - napojení na II/274 (3,1 km)

Silnice III/25926 – Chorušice (odbočka z II/274) – Choroušky – hranice obce – Stránka (2,4 km)

Silnice III/27318 – Velký Újezd (odbočka z II/274) – napojení na II/273 (1 km)

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty intenzity dopravy tj. průjezdnost vozidel za 24h na silnici č. II/274 od sjezdu ze silnice č. I/16 k připojení na silnici č. II/273.

Tabulka č. 17, Intenzita dopravy na hlavní průjezdní komunikaci obce Chorušice

komunikace č.	II/274
typ vozidla	intenzita za den
vozdila/24h těžká motorová vozidla	170
osobní a dodávková vozidla	547
jednostopá motorová vozidla	12
součet všech vozidel	729

Zdroj: ŘSD – sčítání dopravy 2010

Obec je velmi dobře napojena silniční dopravou na regionálně významný tah I/16 Mělník – Mladá Boleslav (8 min.). Dopravního napojení a dostupnost spádových center je odpovídající venkovské lokalizaci obce a jejímu perifernímu charakteru a není pozitivním rozvojovým faktorem.

Obec Chorušice je vybavena místními komunikacemi o celkové délce téměř 5,5 km. Chodníky jsou vystavěny v místech dopravně bezpečnostní potřeby v celkové délce téměř 1,5 km (Chorušice 850 m, Velký Újezd 650 m) – 40% chodníků je nových nebo rekonstruovaných, 60% chodníků je původních s různou mírou poškození. Vzhledem k charakteru obce není v intravilánu obce zřízeno žádné veřejné parkoviště. Parkovací místa souvisí přímo s konkrétními objekty. Obec nemá zpracovaný pasport místních komunikací.

Krajské silniční komunikace jsou v relativně dobrém technickém stavu, problém je patrný zejména na silnici II/274 v průjezdu centrem Chorušic, kde je značné množství dopravně nebezpečných výtluků ve vozovce. Místní komunikace jsou většinou v dobrém technickém stavu. V havarijním stavu (rozpad vozovky nebo nezpevněná komunikace) je část místní komunikace ve Velkém Újezdu od č.p. 112 k č.p. 121 a v Chorušicích spojovací místní komunikace z návsi od č.p. 59 k č.p. 65.

Z hlediska dopravní bezpečnosti nebyl zaznamenán žádný zásadní přetrvávající problém. Výjimkou je občasné zvýšení průjezdní dopravy např. při dopravně-technických komplikacích na hlavních okolních tazích, tj. na silnici I/16 nebo na silnici II/273. V těchto případech se zvyšuje průjezd a intenzita dopravy po silnici II/274, což zvyšuje dopravní riziko.

Výrazným problémem je bezpečnost cyklistů na silnici II/274, resp. následně na silnici II/273 (šířkové parametry silnice, vysoká rychlost projíždějících automobilu včetně nákladních). Řešením by mohlo být navázání na projekt revitalizace polních a lesních cest a doplnění na tyto cesty cyklostezky. Bylo by tak zajištěno bezpečné propojení místních částí Chorušic i okolních obcí bezmotorovou dopravou.

Bezmotorová doprava

Obcí prochází 2 cyklotrasy:

- **cyklotrasa č. 0008** (Nosálov – Lobeč – Vrátno – Stránka – Chorušice – Zahájí – Řepínský důl – Babí rokle – V Lukách) – délka 24,5 km.
- **cyklotrasa č. 8146** (17. Greenway Jizera_u Káčova – Mečeříž – Slivínko – Horní Slivno – Kropáčova Vrutice – Mělnické Vtelno – Radouň – Chorušice – Velký Újezd – Kanina – Kanina rozcestí) – délka 29,9 km.

Obec je napojena na jednu značenou turistickou trasu – Zahájí – Mělnická Vrutice (modrá turistická cesta v délce 12,4 km).

Obec revitalizovala vybrané polní a lesní cesty v rámci projektu na obnovu těchto cest a alejí. Tímto způsobem obnovila dostupnosti či provázanost místních částí obce bezmotorovou dopravou – jedná se např. o cestu z Choroušek do Velkého Újezdu. Tyto projekty mohou podpořit rozvoj bezmotorové dopravy a eliminovat riziko zejména cyklistů na silničních komunikacích.

Dopravní obslužnost

V obci je dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou zajišťována autobusovými spoji, které bez přestupů směřují do Mšena, Mělnického Vtelna a Mělníku. Mělník a Mšeno jsou výchozími body pro cestování do dalších center vyššího řádu. V obci Chorušice jsou k dispozici územně rovnoměrně rozmístěné zastávky odpovídající zástavbě:

1. a) Mšeno, rozcestí Velký Újezd
2. b) Chorušice, Velký Újezd
3. c) Chorušice, Velký Újezd, bytovky
4. d) Chorušice, Choroušky
5. e) Chorušice
6. f) Chorušice, Zahájí
7. g) Chorušice, Zahájí, rozcestí

Tabulka č. 18, Obslužnost autobusovou dopravou obce Chorušice

Číslo linky	Trasa	Chorušice - zastávky	Frekvence spojů
250016	Mělník – Střemy - Mšeno	a), b)	směr Mšeno – 4 směr Mělník - 4 pouze všední dny
250017	Mělník – Mělnické Vtelno - Mšeno	a), b), c), e), f)	směr Mšeno – 5 směr Mělník – 4 pouze všední dny

250018	Mšeno – Všetaty - Praha	a), b), e), g)	směr Praha – 1 (neděle) směr Všetaty – 1 (prac.den) směr Mšeno – 1 (neděle)
250067	Mšeno – Chorušice, Velký Újezd - Mšeno	a), b)	okružní linka – 3 pouze pracovní dny
250068	Mšeno – Stránka - Kadlín	a), b), d), e)	směr Kadlín – 2 směr Mšeno – 1 pouze pracovní dny
250069	Mšeno – Chorušice – Mělnické Vtelnno	a), b), d), e), f)	směr Mělnické Vtelnno – 3 (linka končí v zastávce Chorušice, Zahájí) směr Mšeno – 3 (linka vyjíždí ze zastávky Chorušice, Zahájí) pouze pracovní dny

Zdroj: www.idos.cz

Směrem z a do Chorušic jezdí v pracovních dnech celkem 30 autobusových spojů, soboty jsou zcela bez obsluhy, v neděli jezdí 2 spoje. Ne všechny spoje obsluhují všechny zastávky v obci. Vzhledem k uvedeným faktům, k prostorově výrazně odděleným částem obce a celkové délce obce lze dopravní obslužnost autobusovou dopravou hodnotit pouze jako základní. Osobní automobilová doprava vzhledem k řečenému hraje v dopravní obslužnosti obce významnou roli.

Obcí Chorušice neprochází železniční trať. Nejbližší železniční zastávka je vlaková stanice Kanina na trati č. 076 Mšeno – Mělník. Přímá spojení – **zastávka Kanina:**

směr stanice Mělník – 7 spojů (v obou směrech ve všední den), 6 spojů (v obou směrech o víkendu)

směr stanice Mšeno – 7 spojů (v obou směrech ve všední den), 6 spojů (v obou směrech o víkendu)

směr stanice Mladá Boleslav – 3 spoje do MB, 4 spoje z MB (všední dny), 4 spoje do MB, 5 spojů z MB (víkendy).

Pěší dostupnost je reálná pouze z místní části Velký Újezd. Ostatní místní části jsou od vlakové zastávky vzdálené přes 5 km.

5. Vybavenost obce

Bydlení

V této podkapitole jsou analyzovány charakteristiky domovního a bytového fondu obce. Převládajícím typem bydlení je bydlení v rodinných domech s počtem 217 domů (95,6%) a 233 bytovými jednotkami. Bytových domů je v obci celkem 10 se 43 bytovými jednotkami, jejichž užívání je převážně nájemní.

V majetku obce jsou 2 byty v objektu MŠ Chorušice, 1 byt v hostinci v Chorušicích a 4 byty č.p. 5 (bývalá škola) Velký Újezd.

Tabulka č. 19, Struktura domovního fondu

Chorušice	rodinné domy			bytové domy		
	celkem	obydlené	neobydlené	celkem	obydlené	neobydlené
absolutně	217	142	85	10	10	0
podíl v %		65,4	39,2		100	x

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Trvale obydlených domů je v obci 142, přičemž v rámci neobydlených domů (85) jich je 70 využíváno k rekreaci. Podíl rekreačních domů není zanedbatelný a poukazuje na rekreační funkci obce – individuální rekreace.

Obydlené byty jsou nejčastěji obsazeny jednou nebo dvěma osobami (105 bytů). Počet osob v bytě 3 až 5 odpovídá 70 bytům. Průměrná obytná plocha bytu je 81 m² s nejčastějším počtem pokojů 4 – 5 (60%).

Tabulka č. 20, Stáří domovního fondu – období výstavby nebo rekonstrukce

Chorušice	1919 a dříve	1920 - 1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001 - 2011
podíl v %	24,5	30,2	13,7	8,6	10,1	12,9

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Výstavba v obci probíhala intenzivně do konce sedmdesátých let s následným poklesem výstavby. V období deseti let (2001 – 2011) je zřejmá výstavba či rekonstrukce domů.

Tabulka č. 21, dokončené byty v rodinných a bytových domech absolutně, 2007 - 2016

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
dokončené byty	0	0	1	5	4	6	2	0	0	0

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Průměrné stáří všech obydlených domů je 58 let a samostatně u rodinných domů 60 let. Stáří domů odpovídá vývoji výstavby v čase. V posledních deseti letech je výstavba či rekonstrukce orientována do

let 2009 až 2013.

Výstavba nových rodinných domů je realizována v okrajových lokalitách místních částí Velký Újezd, Chorušice a navazuje na zastavěná území.

Původní, nejstarší zástavba je lokalizována v centrálních částech obce. Vzhled a funkční pojetí zástavby je ovlivněno původní zemědělskou produkcí (statky, zemědělské usedlosti). Technický stav mnoha objektů a jejich celkový stav narušuje vzhled obce. Vysoké náklady na rekonstrukce a přestavby těchto objektů jsou v současné době příčinou tohoto stavu.

Školství a vzdělávání

V rámci vzdělávání je v Chorušicích zajištěné předškolní vzdělávání. Mateřská škola Chorušice disponuje maximální kapacitou 20 dětí. Tato kapacita odpovídá velikosti obce a případná optimalizace by měla být v souladu s předpokládaným vývojem demografických struktur zejména s ohledem na migraci (viz kapitola obyvatelstvo). Spádovou základní školou je pro obec Chorušice Základní škola Mšeno s celkovou kapacitou 360 žáků (obsazenost ve školním roce 2015/2016 byla 274 žáků, tj. 76%). Další základní školou v dostupné vzdálenosti od obce Chorušice je Základní a mateřská škola Mělnické Vtelno s celkovou kapacitou základní školy 90 žáků (ZŠ je malotřídní s prvním stupněm základního vzdělání). Zájmové vzdělávání je dětem z Chorušic k dispozici ve Mšeně – Základní umělecká škola Mšeno (celková kapacita 400 žáků) a v Mělníku – Základní umělecká škola Mělník (celková kapacita 480 žáků).

Obec Chorušice disponuje dvěma veřejnými knihovnami (Obecní knihovna Chorušice a Místní knihovna Velký Újezd).

Středoškolské vzdělávání je pro studenty z Chorušic dostupné v Mělníku (aktuálně 1 gymnázium a 4 další střední školy – stavební, zahradnická, technická a zdravotní) a v Mladé Boleslavi (aktuálně 2 gymnázia, 11 dalších středních škol a 1 odborné učiliště).

Zdravotnictví a sociální péče

V obci Chorušice není registrované žádné zdravotnické zařízení. V nepravidelných intervalech (cca 1-2x za měsíc) do obce dojíždí dle předchozího oznámení praktický lékař pro dospělé. Obyvatelé obce navštěvují ambulance zdravotnických zařízení v **Mělnickém Vtelně, popř. v Řepíně, Liběchově, Nebuželech** (ambulance praktického lékaře pro děti a ambulance praktického lékaře pro dospělé) a ve **Mšeně** (1x praktický lékař pro děti, 2x praktický lékař pro dospělé, 1x stomatolog, 1x lékárna, 1x rehabilitace a fyzioterapie). Údaje jsou čerpány z Registru zdravotnických zařízení (www.uzis.cz).

Ordinace specialistů, lůžková zdravotnická zařízení a akutní či pohotovostní služby jsou obyvatelům Chorušic k dispozici v Mělníku a v Mladé Boleslavi.

Obec Chorušice zřizuje Pečovatelskou službu obce Chorušice. Služba je poskytována formou terénní služby a zaměřuje se na cílové skupiny osob s tělesným, zdravotním, mentálním a kombinovaným postižením a na seniory). Služba je aktuálně poskytována ve všech místních částech obce v úhrnu 40 klientům. Službu realizuje jedna pečovatelka. Další v oblasti sociální péče (ambulantní, terénní i

pobytové) jsou pro občany k dispozici zejména ve **Mšeně** (celkem 4 sociální služby zaměřené na seniory a osoby se zdravotním postižením) a **Mělníku** (celkem 21 sociálních služeb). Údaje jsou čerpány z Registru poskytovatelů sociálních služeb (www.iregistr.mpsv.cz).

Sport, kultura a volnočasové aktivity

V obci Chorušice aktivně nepůsobí žádná sportovní organizace (evidovaným sdružením je SK Mechanika Chorušice – toto sdružení však aktivní činnost v posledním období již nevyvíjí).

Sportovní infrastrukturu tvoří:

- fotbalové hřiště (Chorušice) – hrací plocha bez vybavení a zázemí
- víceúčelové hřiště s AB povrchem (Chorušice – za hřbitovem) – hrací plocha se základním vybavením, bez zázemí
- antukový kurt (Chorušice – u mateřské školy) – hrací plocha, zázemí „střídačka“ (zděný objekt s dřevěnou teráskou)
- 2 antuková hřiště (Zahájí) – soukromá hřiště aktuálně uzavřená pro širokou veřejnost
- sportovní areál Velký Újezd – fotbalové hřiště, víceúčelové hřiště s AB povrchem, původní travnatý kurt – hrací plochy se základním vybavením, zázemí v podobě otevřené dřevěné „střídačky“, areál není uzavřen, ze dvou stran je ohraničen silničními komunikacemi (II. a III. třídy) – bezpečnostní riziko
- nádrž (Velký Újezd) – obec udržuje v letní sezóně jako koupaliště
- sportovní střelnice Velký Újezd

Sportování ve vnitřních prostorách je možné na sálech obecních hostinců (Chorušice, Velký Újezd).

V obci se nachází 3 dětská hřiště s herními prvky:

- Chorušice – náves
- Chorušice – areál mateřské školy (hřiště je veřejně přístupné po dohodě s vedením MŠ)
- Velký Újezd – náves

V obci je každoročně pořádán pouťový turnaj v nohejbale. Další organizovanou sportovní akcí jsou střelecké soutěže (střelnice Velký Újezd).

Tradiční Chorušická pouť je společně s pouťovou zábavou nosnou kulturní aktivitou obce. V Chorušicích je dále v průběhu roku pořádán ples, pálení čarodějnic, dětský den, mikulášská nadílka. Kulturně-společenské akce jsou organizovány i ve Velkém Újezdu (hasičský den, ples, čarodějnice, mikulášská nadílka, májová a posvícenecká zábava, MDŽ, dětský den). Pálení čarodějnic je organizováno též v Zahájí.

V obci jsou 2 vnitřní prostory pro společenské a kulturní potřeby občanů – hostinec Chorušice a hostinec Velký Újezd. Venkovní kulturně-společenské aktivity jsou realizovány též v areálu fotbalového hřiště v Chorušicích a v areálu střelnice ve Velkém Újezdu.

V obci Chorušice působí 8 zájmových organizací:

Tabulka č. 22, Zájmové organizace v obci

Název	Forma	Činnost	Místní část obce
SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Chorušice	pobočný spolek	činnost v oblasti protipožární ochrany	Chorušice
SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Velký Újezd	pobočný spolek	činnost v oblasti protipožární ochrany	Velký Újezd
Český svaz chovatelů, Okresní organizace Mělník	pobočný spolek	činnost organizací na podpor rekreční a zájmové činnosti	Zahájí
Honební společnost Chorušice	honební společenstvo	lov a odchyt divokých zvířat a související činnosti	Chorušice
Český svaz chovatelů, Základní organizace Chorušice	pobočný spolek	činnost ostatní organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	Chorušice
Český svaz chovatelů, Klub chovatelů králíků saténových	pobočný spolek	činnost ostatní organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	Zahájí
Myslivecký spolek Chorušice-Velký Újezd z.s.	zapsaný spolek	lov a odchyt divokých zvířat a související činnosti	Velký Újezd
Místní skupina Českého červeného kříže	zapsaný spolek - místní skupina	Chorušice	

Zdroj: Registr ekonomických subjektů k 31. 1. 2017, vlastní zpracování

Komerční služby

V obci (místní části Chorušice a Velký Újezd) je k dispozici pouze omezená komerční vybavenost, místní část Choroušky a Zahájí je zcela bez této vybavenosti.

Přehled služeb:

- hostinec v Chorušicích (objekt v majetku obce, provozovatel je v pronájmu) – otevírací doba přizpůsobená reálné poptávce obyvatel obce
- hostinec ve Velkém Újezdu (objekt v majetku obce, provozovatel je v pronájmu) – otevírací doba přizpůsobená reálné poptávce obyvatel obce
- prodejna smíšeného zboží v Chorušicích (objekt v soukromém majetku, vietnamský provozovatel v pronájmu) – velmi dobrá otevírací doba, široký sortiment, kvalitativní problém
- prodejna smíšeného zboží ve Velkém Újezdu (objekt v majetku obce, provozovatel je v pronájmu) – omezená otevírací doba, sortiment a kvalitu nelze prozatím hodnotit – činnost zahájena 6. 3. 2017
- pošta v Chorušicích (celá šíře služeb, vč. Poštovní spořitelny, velmi dobrá otevírací doba)
- ubytovací kapacita v soukromí (Velký Újezd, č.p. 95)

Vzhled obce

Chorušice jsou malebnou obcí se zjevnou výraznou péčí o obecní objekty, veřejná prostranství a zeleň. Tomu odpovídají i ocenění získaná obcí v letech 2004 (Zelená stuha za péči o životní prostředí a krajinu v soutěži Vesnice roku), 2013 (ocenění v kategorii Obnova či rekonstrukce staveb venkovské zástavby –

Družstevní elektrárna, Zlatá cihla za stavbu roku v soutěži Vesnice roku – rekonstrukce obecního úřadu) a 2015 (8 místo v anketě „Strom roku“ – Chorušická lipka).

Z hlediska vnímání návštěvníka obce negativně působí žalostný stav velkého množství soukromých objektů a soukromých prostranství s vědomím problematické budoucnosti těchto objektů s ohledem na jejich velikost, historický význam a hodnotu, rozsah a náklady oprav či rekonstrukcí ve vazbě na výraznou perifernost území a s tím spojené obtížné získávání investorů.

6. Životní prostředí

7. Správa obce

Hospodaření obce

Obec hospodaří dlouhodobě s vyrovnaným rozpočtem. K výrazné investici do kapitálu vysoce nad rámec obecního rozpočtu došlo v roce 2012 (rekonstrukce obecního úřadu, rekonstrukce kostela, výstavba MŠ, rekonstrukce márnice, rekonstrukce fary č.p. 1, Chorušice). Schodek obecního rozpočtu byl v dalších letech úspěšně kompenzován. Podíl běžných výdajů vykazuje ve sledovaném období klesající tendenci, což je pro vývoj hospodaření obce pozitivní a dává to prostor ke značné investiční aktivitě obce. Tato aktivita je velmi výrazná a pohybuje se v rozmezí 40-50% výdajů obecního rozpočtu. Obec je též velmi aktivní v čerpání dotačních prostředků, zejména investičních, což se odráží i ve výše zmíněné pozitivně hodnocení investiční aktivitě. Rozdíl mezi přijatými investičními dotacemi a kapitálovými výdaji indikuje přibližnou výši rozvojových prostředků obce, která se ve sledovaných rozpočtových letech pohybuje v průměrné výši 2,2 mil. Kč / rok. Hospodaření obce lze hodnotit velmi pozitivně.

Tabulka č. 23, Vývoj rozpočtového hospodaření obce Chorušice v letech 2012 - 2016 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016*
Daňové příjmy	5817	6380	7107	7274	7221
Nedaňové příjmy	1677	1300	1146	983	544
Kapitálové příjmy	0	40	0	0	14
Neinvestiční přijaté dotace	2905	657	1129	1004	1038
Investiční přijaté dotace	3605	6062	4454	4894	0
Příjmy	14004	14439	13836	14155	8817
Běžné výdaje	8807	7237	6268	5179	5749
Kapitálové výdaje	13027	1063	7468	6533	3617
Výdaje celkem	21834	8299	13736	11712	9365
Saldo příjmů a výdajů	-7830	6140	100	2443	-548
Podíl kapitálových výdajů	59,66%	7,36%	53,98%	46,15%	41,02%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	62,89%	50,12%	45,30%	36,59%	65,20%

* k 30. 9. 2016. Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

Investiční aktivita obce je do značné míry (mnohdy výhradně) určována existencí dotačních zdrojů, resp. dotační politikou ČR. Úspěšnost dotačních žádostí je v obci velmi výrazná. Od roku 2009 byly rozvojové dotační zdroje použity na obnovu či revitalizaci veřejných prostranství a budov:

- náves Chorušice, kampelička Velký Újezd
- hostinec Chorušice
- oprava střechy fary
- hřiště Chorušice
- rekonstrukce obecního úřadu
- rekonstrukce kostela
- hřiště pro MŠ Chorušice
- obnova drobných sakrálních památek
- revitalizace alejí
- střelnice Velký Újezd
- zařízení ke sběru BRO, mobilní systém úpravy bioodpadů
- obnova historických cest
- prodejna Chorušice
- významné hospodářské budovy Velký Újezd 26
- rekonstrukce chodníků

Organizace obce

Obecní úřad Chorušice je složen ze starosty obce a 4 pracovníků. Obec Chorušice zřizuje Mateřskou školu a Pečovatelskou službu. Obec provozuje 2 knihovny. Obec je členem místní akční skupiny LAG Podralsko, Sdružení obcí Kokořínska a DSO Svazku měst a obcí VKM. Obec Chorušice je společníkem v obchodní společnosti Kokořínský SOK s.r.o.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Z klíčových výstupů analytické části vyplývá, že Chorušice jsou obcí zaměřenou na bydlení se zajištěnou základní občanskou vybaveností. Zásadní rozvojové trendy Chorušic jsou především v oblastech podporujících obytnou funkci. Tyto oblasti spočívají v rozvoji kvality současného bydlení a rozvoji nového bydlení při respektování udržení dostupné občanské vybavenosti. Vzhledem k polohovým charakteristikám je pro udržení stavu obyvatelstva nutné rozvíjet kulturní a volnočasové zázemí pro široké věkové spektrum obyvatel včetně udržení provozu, kvality a kapacit mateřské školy a posilovat odkaz místních tradic s vazbou na současné možnosti ekonomizace tohoto potenciálu.

SWOT analýza

Silné stránky

- • Chorušice jsou čistě venkovskou obcí
- • rozloha obce s nízkou mírou hustoty zalidnění
- • trend celkového růstu počtu obyvatel
- • dlouhodobě stabilní počet narozených
- • nárůst věkových skupin obyvatel do 9 let věku
- • dlouhodobě kladné migrační saldo
- • mobilita (vyjížďka) ekonomicky aktivního obyvatelstva
- • rozvinuté živnostenské podnikání
- • podnikání v oboru zemědělství
- • dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti
- • rozvinutá základní technická infrastruktura v obci (kromě kanalizace)
- • relativně dobrá dostupnost hlavních dopravních koridorů
- • celkově dobrý stav silničních komunikací, nové chodníky k nové zástavbě
- • nízká intenzita průjezdové dopravy
- • dobrá dopravní obslužnost obce
- • průběžné řešení bezpečné bezmotorové dopravy
- • diverzifikovaná vlastnická struktura bytů, včetně vlastnictví bytů obcí
- • oživená bytová výstavba
- • existence mateřské školy a knihoven
- • dobrá, do budoucna kapacitně dostačující dostupnost základního a středního vzdělání
- • existence terénní pečovatelské služby přímo v obci
- • dostatečné kapacitní zázemí pro sportovní a kulturní aktivity (venkovní, vnitřní)
- • realizace množství místních kulturních akcí
- • obec je vybavena základními komerčními službami
- • dobré rozpočtové hospodaření bez zadlužení
- • vysoká a úspěšná dotační aktivita
- • nízký podíl běžných výdajů obce
- • značná investiční aktivita obce
- • funkční účast obce v řadě organizací

Slabé stránky

- • periferní poloha obce
- • dlouhodobě záporné saldo přirozeného přírůstku obyvatel
- • úroveň vzdělanosti obyvatel
- • nízký podíl zaměstnavatelů v obci ve vztahu k celkovému počtu ekonomických subjektů

- • doba strávená na cestě při vyjíždce za prací
- • neexistence odpadové kanalizace
- • převažující způsob vytápění objektů tuhými palivy
- • technický stav části vozovek a chodníků (viz identifikace v analýze)
- • bezpečnost cyklo dopravy na silnicích II. třídy
- • rychlost internetového přenosu neodpovídá současným potřebám
- • velký podíl trvale neobydlených domů
- • špatný technický stav a vzhled budov původní, nejstarší zástavby
- • kvalita zázemí pro venkovní sportovní aktivity (povrchy, vybavení, bezpečnost)
- • investiční politika realizovaná pouze ve vazbě na dotační prostředky

Příležitosti

- • změny preferencí v oblasti bydlení (desurbanizace - osídlování venkova)
- • posílení obytné funkce obce
- • rozvoj podnikatelských činností navazujících na zemědělskou prvovýrobu
- • decentralní čištění odpadních vod
- • technické zajištění vysokorychlostního internetu
- • vybudování cyklostezky Velký Újezd - Mšeno
- • vytváření podmínek pro rozvoj bydlení nových obyvatel
- • revitalizace stávajících chátrajících objektů
- • posilování funkce bydlení
- • doplnění dalších sociálních služeb s ohledem na demografický vývoj obyvatel
- • změna systému financování obcí v ČR (posílení standardní příjmové strany obecních rozpočtů na úkor dotací)
- • zvýšené zaměření na neinvestiční činnosti obce

Hrozby

- • pokračující nepříznivý demografický trend
- • úpadek zemědělské prvovýroby
- • opakující se bleskové povodně
- • snížení dopravní obslužnosti území
- • zánik mateřské školy
- • zánik pečovatelské služby
- • ekonomická neudržitelnost služeb komerční vybavenosti
- • nedostatečná nabídka volnočasových aktivit zejména pro děti a mládež
- • neřešení stavu zemědělských brownfields
- • výrazné omezení dotačních zdrojů bez kompenzace v RUD

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Územně a společensky soudržná obec s funkčním historickým odkazem, s rozvinutou funkcí bydlení, se zajištěnými základními službami občanské vybavenosti a s vytvořeným kvalitním vnějším i vnitřním zázemím pro volnočasové aktivity.

Pro naplnění této vize je nutno sledovat společenské trendy a vytvářet podmínky pro splnění nároků obyvatel. Předpokladem pro splnění těchto oprávněných nároků je:

- infrastrukturně zajištěné klidné a kvalitní bydlení,
- udržení předškolního vzdělání v obci,
- udržení stávající bezproblémové dostupnosti základního vzdělání,
- minimálně udržení stávajících sociálních služeb poskytovaných obcí a dostupnost základních zdravotnických služeb minimálně ve stávajícím rozsahu,
- rozvinutá sociální soudržnost obce,
- vytváření podmínek pro dostupnost sportovních, kulturních a volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie v obci (místních částech),
- vytváření podmínek pro obnovu, revitalizaci a ekonomizaci tradic a historického odkazu obce.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl: „1. Stabilizace růstového trendu obyvatelstva”

- připravené plochy pro individuální bytovou výstavbu, • dobudovaná základní technická infrastruktura obce,
- zajištěna dopravní bezpečnost v obci, • zajištěné kvalitní zázemí pro sportovní, kulturní a společenské aktivity, • aktivní činnost občanské společnosti.

Opatření: „1.1 Rozvoj individuální bytové výstavby”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.1.1 Vymezení pozemků obytné funkce pro územní plán obce.”	-	-	-	-
„1.1.2 Infrastrukturní příprava pozemků pro výstavbu rodinných domů.”	-	-	-	-
„1.1.3 Odkanalizování obce (decentrální čištění odpadních vod)” • pokračování v projektu decentrálního čištění odpadních vod s centrálním dohledem • zahrnutí nových stavebních parcel do tohoto systému	-	-	-	-
„1.1.4 Internetizace obce” • rozšíření dostupnosti rychlého internetu (jako nezbytná součást života i jako podnikatelský potenciál - home office), realizace wifi připojení veřejných míst	-	-	-	-
„1.1.5 Dopravní bezpečnost” • rekonstrukce chodníků • vyřešení problémových úseků průjezdní silnice II/274 • údržba silničních komunikací zejména v úsecích nadměrně zatížených (znečišťovaných) intenzivním přejížděním zemědělské techniky	-	-	-	-
Opatření: „1.2 Rostoucí kvalita bydlení”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.2.1 Vybudování zájmového společenského centra”	-	-	-	-

• revitalizace objektu fary (rozšíření duchovního centra obce)		
„1.2.2 Modernizace sportovního zázemí“	-	-
• Sportovní areál Velký Újezd □ infrastrukturní vybavení (elektrina, vodovod, osvětlení), □ kryté zázemí (uzamykatelný sklad, veřejně přístupný krytý prostor pro odpočinek – lavice, stoly), □ prostor pro zajišťování akcí (občerstvení), □ bezpečnostní opatření (doplnění bezpečnostních prvků k herním plochám (sít, plot) □ revitalizace bývalého travnatého kurtu (workoutové prvky) • AB kurt Chorušice (za kostelem) □ infrastrukturní vybavení (elektrina, vodovod, osvětlení), □ kryté zázemí (
„1.2.3 Doplnění a obnovení herních prvků dětských hřišť (Chorušice – návěs, Velký Újezd – návěs)“	-	-
„1.2.4 Revitalizace návsi Velký Újezd“	-	-
• rekonstrukce interiéru restaurace (přemístění vchodu směrem k návsi) • prostorové propojení restaurace a návsi vč. řešení průjezdné dopravy mezi restaurací a návsí • doplnění pakovacích míst do prostoru u současného vchodu do restaurace místo současné „předzahrádky“ restaurace		

Opatření: „1.3 Posilování sociální soudržnosti obce“

Od - do Odpovědnost Náklady (tis. Kč) Zdroj financování

„1.3.1 Udržení stávajících a doplnění nových sportovních, kulturních a společenských akcí“	-	-
• důraz na tradici, pravidelnost • vytvoření kalendáře akcí • nové akce (1x za rok) – např. Vítání občanů, Buchtobraní, Neckyjáda, Drakyjáda		
„1.3.2 Podpora spolkové činnosti“	-	-
• vyhledávání, oslovování, podpora a motivace „tahounů“ • orientace aktivit na práci s mládeží (střelecký kroužek, šachový kroužek, čtenářský kroužek, organizované volnočasové aktivity související se zahradničením a zemědělstvím)		

Cíl: „2. Využití historie a tradice v rozvoji obce“

• rozvinutá rekreační funkce obce, • rostoucí význam mimoprodukční funkce zemědělství, • rozvíjející se podnikání v oborech navazujících na zemědělskou prvovýrobu, • rozvinutá spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Opatření: „2.1 Podpora rozvoje turistického ruchu“

Od - do Odpovědnost Náklady (tis. Kč) Zdroj financování

„2.1.1 Prostupnost krajiny bezmotorovou dopravou“	-	-
• revitalizace polních a lesních cest, • návaznosti budovaných (obnovovaných) cest na turistické a cykloturistické trasy, • vybudování cyklostezky Velký Újezd – Mšeno (primárně aktivita k bezpečné bezmotorové dopravě za prací, do škol a za službami)		
„2.1.2 Tvorba produktů cestovního ruchu“	-	-
• specifikace existujících turistických cílů • identifikace potenciálních turistických cílů a jejich realizace □ zemědělská turistika (organizované poznávací zájezdy pro školy – spolupráce obce se zemědělskými podniky – akce: „Poznáváme zemědělskou výrobu“, „Příběh mléka“) □ výroba jedinečných lokálních zemědělských produktů (zpracování výstupů zemědělské prvovýroby) □ zážitková turistika (střílení, jízda traktorem, partyzánská historie)		

Opatření: „2.2 Marketing obce“

Od - do Odpovědnost Náklady (tis. Kč) Zdroj financování

„2.2.1 Municipální marketing“	-	-
• vnější marketing - budování image obce, jako obce pro bydlení a život, obec s perspektivní budoucností • vnitřní marketing – posilování sociální soudržnosti a komunitní celistvosti obce, posilování spolupráce veřejného a soukromého sektoru, spolupráce s vlastníky historicky klíčových nemovitostí		
„2.2.2 Marketing cestovního ruchu“	-	-
• prezentace atraktivit obce • tvorba a organizace turistických balíčků – zejména nabídky pro školy na školní výlety • prezentace možností zážitkové turistiky (veřejně, zážitkových agenturám, cestovním kancelářím).		

Zásobník aktivit

„Rekonstrukce ploch kolem barokních památek“	-	0
„Revitalizace významného rybníku / nebesáku/ v Podstavech – Chorušice“	-	0
„Realizace přírodního biotopu pro koupání Chorušice“	-	0
„Rozšíření kompostárny, vznik komunitní kompostárny“	-	0

„Obnova lesních cest pro lepší přístup k lesním majetkům“	-	0
„Zakoupení techniky pro hospodaření v lesích“	-	0
„Realizace sběrného dvoru Velký Újezd“	-	0
„Realizace zázemí pro techniku i pracovníky obce - Velký Újezd“	-	0
„Výstavba protipovodňové hráze - poldru Velký Újezd“	-	0
„Obnova kalů - nebesáků“	-	0
„Úpravy pomníků padlých, pietních míst - Zahájí, Velký Újezd“	-	0
„Revitalizace historických částí hřbitova Chorušice, rekonstrukce děkanských hrobů“	-	0
„Celková revitalizace interiéru kostela Chorušice, oprava zvonové stolice“	-	0
„Rekonstrukce místních komunikací ve všech částech obce“	-	0
„Vznik cyklostezek a cyklotras, naučná stezka“	-	0
„Revitalizace studánek ve všech katastrech“	-	0

B.3 Podpora realizace programu

Program rozvoje obce Chorušice ukazuje základní směr rozvoje obce v období let 2017 - 2023. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize obce, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji obce, případně pomáhat obci při čerpání dotací.

Způsob realizace PRO

Zpracováním a schválením dokumentu plánovací a rozvojové aktivity obce nekončí, nýbrž začínají. V této fázi je nutné stanovit postup realizace, sledování a aktualizace dokumentu, resp. celého rozvoje obce.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, potažmo opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také strategické vize, která ovšem časově převažuje do roku 2035.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je starosta/ka obce. Ta/Ten bude, ve spolupráci se zastupitelstvem obce, především:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje,
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- předkládat ke schválení zastupitelstvu obce zprávy o realizaci PRO,
- předkládat k projednání změny a aktualizace PRO,
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

Monitoring realizace PRO

Starosta/ka obce je zodpovědný/á také za monitoring a vyhodnocování naplňování programu rozvoje obce. Mezi povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření,
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit,
- každoroční zpracování přehledu realizovaných aktivit,
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO – jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu obce,
- vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRO v roce 2023, jakožto podklad pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrh na změny či revize PRO.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO budou po projednání zastupitelstvem obce zveřejněny na webu obce.

Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je živým dokumentem, mění se jak prostředí v obci, tak vnější podmínky mimo obec. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na závažnou změnu vnějších podmínek, naplnění části PRO, potřebu stanovení nových cílů, apod.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2023. Dle potřeby je samozřejmě možné provést dílčí revizi dokumentu dříve, většinou pak ke konci kalendářního roku ve vazbě na zpracování rozpočtu obce na další rok. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRO, jež připraví starosta/ka obce a členům zastupitelstva obce jej předá v dostatečném předstihu před jednáním zastupitelstva obce.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce spolu se schvalováním rozpočtu a rozpočtového výhledu obce. Aktualizovaný PRO bude též zveřejněn na internetových stránkách obce.

Způsob financování PRO

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje obce. V případě možnosti budou využity také prostředky z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU, OP 2014-2020). Obec bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRO.

Aktivity PRO budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet obce, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRO.